

09.09.2013

Kj/49

§ 931

V 25.9.2013, Sj / Valtuutettu Belle Selene Xian aloite kunniasta suomalaisuudelle

HEL 2013-003801 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Belle Selene Xian aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Belle Selene Xia tuo aloitteessaan esille suomalaisen kulttuurin esiin nostamisen tärkeyden. Esimerkiksi keskustakirjasto voisi järjestää säännöllisin välein suomalaiseen kulttuuriin liittyviä tapahtumia ja Olympiastadionia markkinoitaessa huomioitaisiin suomalaisuus voimavarana. Aloitteessa kiinnitetään lisäksi huomiota kaupungin taideostoihin käytettävän määrärahan rajuun putoamiseen ja Helsingin taiteilijaseuran saamaan avustukseen, joka ei ole muuttunut 16:a vuoteen. Lisäksi aloitteessa esitetään, että taidehankkeiden prosenttiperiaate pitäisi ulottaa koskemaan korjausrakentamista ja puistohankkeita.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunnossa todetaan mm., että taiteen ja kulttuurin avustamisessa tähdätään Helsingissä siihen, että mahdollisimman moni helsinkiläinen voisi osallistua aktiivisesti

09.09.2013

Kj/49

kulttuurielämään, tekijänä ja kokijana. Taide on universaali kieli, eikä suomalaista taidetta ja kulttuuria voida edistää muutoin kuin toimimalla avoimesti ja aktiivisesti kotimaassa ja ulkomailla. Esimerkkinä kulttuurien kohtaamisesta lausunnossa mainitaan kulttuurikeskus Caisa, jonka itsenäisyyspäivän juhla on jo muodostunut perinteeksi. Avustusten osalta lausunnossa todetaan, että kuvataiteilijat ovat kolmena edellisenä vuotena saaneet taideapurahoista suurimman potin. Helsingin taiteilijaseuran saamaa avustusta on myös nostettu, viimeksi tänä vuonna. Kaupunginkirjastossa järjestetään satoja tapahtumia, joissa kaupunkilaiset voivat maksutta nauttia suomalaisesta kulttuurista.

Taidemuseon johtokunnan lausunnosta ilmenee puolestaan, että taidemuseo tuo näyttävästi esille suomalaista nykytaidetta. Taidemuseon kokoelmien lähes 9 000 teoksesta noin 40 prosenttia on sijoitettu kaikkien kaupunkilaisten nähtäville kouluihin, laitoksiin ja virastoihin. Taidemuseon hankinnat keskittyvät pääasiassa suomalaiseen nykytaiteeseen. Taidemuseo on levittäytynyt myös kaupunkitilaan PopUp -näyttelyillään, ja suomalaista nykytaidetta on esillä mm. Kampin metroasemalla sijaitsevassa Kommentti-galleriassa.

Taidemuseon johtokunnan lausunnossa todetaan myös, että kaupunginhallituksen 12.12.2011 vahvistamien prosenttiperiaatteiden mukaisesti kaupunki toteuttaa prosenttiperiaatetta merkittävässä talonrakennushankkeissa sekä merkittävässä puisto- ja katuhankkeissa. Kyse voi olla myös perusparannuskohteista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Belle Selene Xian aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 14.05.2013 § 75

HEL 2013-003801 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Suomen pääkaupunkina Helsinki on myös suomalaisen kulttuurielämän keskus. Täällä asuu ja työskentelee suuri osa suomalaisista taiteilijoista. Tähän ovat sijoittuneet myös keskeiset kansalliset kulttuuri-instituutiot sekä Taideyliopisto. Helsingin kaupunki on valtion jälkeen Suomen toiseksi suurin taiteen tukija.

Helsinki tähtää taiteen ja kulttuurin avustamisessa siihen, että mahdollisimman moni helsinkiläinen voisi osallistua aktiivisesti kulttuurielämään, niin tekijänä kuin kokijana. Huomiota kiinnitetään taiteen ammattilaisten, mutta myös ruohonjuuritason toimijoiden työn tukemiseen. Helsinkiläisyys, niin kuin suomalaisuuskin, sulkee sisäänsä monia sävyjä. Onkin tärkeää taata taiteen moniäänisyys ja vahvistaa myös kulttuuristen vähemmistöjen mahdollisuuksia tehdä taidetta.

Suomalainen kulttuuri kasvaa ja kehittyy vuorovaikutuksessa muiden kulttuurien kanssa. Kotimaisen kuvataiteen kulta-ajan suuret mestarit työskentelivät yhtä lailla Pariisissa kuin Helsingissäkin. He ottivat aiheita suomalaisesta luonnosta ja Kalevalasta samalla kuin sovelsivat kansainvälisiä tyylejä. Taide on universaali kieli, eikä suomalaista taidetta ja kulttuuria voida edistää muutoin kuin toimimalla avoimesti ja aktiivisesti niin kotimaassa kuin ulkomailla. Yhtä tärkeää kuin tukea helsinkiläisten taiteilijoiden vierailuja ulkomailla on myös tuoda kansainvälistä taidetta Helsinkiin. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustus kansainväliseen taide- ja kulttuuritoimintaan vastaa osaltaan tähän taidevaihdon tarpeeseen.

Myös kulttuurikeskus Caisassa kulttuurit kohtaavat. Kansainvälisen ohjelman lisäksi Caisassa huomioidaan suomalaiset juhlapäivät ja esimerkiksi Caisan itsenäisyyspäivän juhla on muodostunut jo perinteeksi. Opetusvirasto järjestää Caisassa päivittäin suomen kielen koulutusta ja myös integraatioon liittyviä seminaareja pidetään. Caisassa on saanut alkunsa myös Infopankki-palvelu (<http://www.infopankki.fi/>), joka tarjoaa verkossa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja kulttuurista 15 eri kielellä.

Helsinki on jo nyt kiinnostava tapahtumakaupunki ja uusia kulttuurikarkeloita syntyy jatkuvasti. Kulttuuri- ja kirjastolautakunta mahdollistaa lukuisten kulttuuritapahtumien järjestämisen Helsingissä myöntämällä apurahoja niin kaupunginosatapahtumille kuin korkeatasoisille taidefestivaaleillekin. Avustettavien joukossa on myös

09.09.2013

Kj/49

perinteisen suomalaisen tapahtumaperinteen ylläpitäjiä kuten Seurasaarisäätiö. Oman lisänsä Helsingin tapahtumatarjontaan tuovat kaupungin tapahtumayksikön järjestämät Helsinki-viikot sekä maakuntien esittäytymiset Senaatintorilla.

Myös kuvataiteita tuetaan erilaisin avustuksin ja apurahoin. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan kolmena edellisenä vuonna myöntämistä taideapurahoista kuvataiteilijat ovat saaneet suurimman potin, yhteensä 95 800 euroa. Kuvataidetta tuetaan myös muiden hankekohtaisten avustusmuotojen kautta. Aloitteessa mainitun Helsingin taiteilijaseuran toiminta-avustus nousi viimeksi tänä vuonna ja on 78 600 euroa. Helsingin taidemuseo on myös kansallisesti merkittävä kuvataiteen toimija ja taiteen hankkija sekä taidemuseon kokoelmiin että julkisiin kaupunkitiloihin. Taidemuseon lisäksi kuvataidetta kaupunkitilaan luo esimerkiksi uusi kuvataiteen kentän Checkpoint Helsinki-aloite, jota kaupunki tukee.

Helsingin kaupunginkirjastossa järjestetään vuosittain satoja tapahtumia. Tapahtumat perustuvat kirjaston ydintoimintaan kuten kirjallisuuden esittelyyn, kotimaisiin kirjailijavierailuihin sekä monipuoliseen sisältöjen avaamiseen. Kirjaston tapahtumissa (mukaan lukien keskustakirjastohanke) voivat kaikki kaupunkilaiset maksutta nauttia suomalaisesta kulttuurista.

Esittelijä

va. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37712
satu.silvanto(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 16.04.2013 § 19

HEL 2013-003801 T 00 00 03

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin taidemuseo osallistuu aktiivisesti suomalaisen kulttuurin ja taiteen edistämiseen toimimalla asiantuntijatahona kaupungin prosenttirahahankkeissa, toteuttamalla kaupunkitilaan julkisia taideteoksia, hankkimalla kokoelmiinsa suomalaista nykytaidetta, sijoittamalla kokoelmiaan kaupungin eri virastoihin ja laitoksiin sekä esittelemällä näyttelyissään myös suomalaista taidetta. Lisäksi taidemuseo on mukana valtakunnallisissa virtuaalisen tiedon kehittämishankkeissa.

Helsingin uudessa strategiaohjelmaluonnoksessa vuosille 2013 – 2016 on kohdassa Kulttuurista iloa ja vetovoimaa kaksi toimenpidekohtaa, jotka sivuavat aloitetta ja tulevat sisältymään myös taidemuseon taloussuunnitelmavuosien tavoitteisiin. Toinen käsittelee prosenttiperiaatetta ja toinen virtuaalisesti jaettua tietoa.

Kaupunginhallitus vahvisti prosenttiperiaatteen soveltamiskäytännöt Helsingissä 12.12.2011 (§ 1134). Päätöksen mukaisesti kaupunki toteuttaa prosenttirahahankkeita merkittävässä talonrakennushankkeissa sekä merkittävässä puisto- ja katuhankkeissa. Kyse voi olla uudisrakennuksista tai perusparannuskohteista tai näiden yhdistelmästä. Päätöksessä määriteltiin edelleen, kuinka prosenttiperiaatetta sovelletaan tontinluovutuksen ja rakentamisen aktiivisessa vaiheessa olevilla projektialueilla. Lisäksi määriteltiin soveltamisperiaatteet niissä kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen merkittävässä rakennushankkeissa, joiden hankesuunnitelmavaiheessa on päätetty taidehankinnasta.

Päätös on esityksen liitteenä.

Viimeisten vuosien aikana kaupunki on ohjannut prosenttiperiaatehankkeisiin vuosittain 250 000 – 300 000 euroa. Määrärahat tulevat tästä kuitenkin jonkin verran nousemaan uusilla asuinalueilla, esimerkiksi Kalasatamassa toteutettavien taideteoshankkeiden myötä.

Taidemuseo toimii prosenttirahahankkeissa ainoastaan asiantuntijatahona. Valmistuneet teokset liitetään taidemuseon kokoelmiin.

Prosenttiperiaatetta on siis jo nykyisellään mahdollista soveltaa kaupunkiympäristössä sangen laajasti. Kaupungin investointeihin ja rakentamiseen liittyvistä linjauksista riippuu, missä määrin prosenttiperiaatetta taloussuunnitelmavuosina käytännössä sovelletaan.

Taidemuseolla on kolme määrärahaa taideteoshankintoihin: julkisten taideteosten hankinnat -määräraha on vuonna 2013 suuruudeltaan 156 000 euroa. Taidemuseon kokoelmien uushankinnat -määräraha on vuonna 2013 205 000 euroa alun perin raamissa olleen 105 000 euron sijaan, sillä talousarviokäsittelyn aikana ko. määrärahaa korotettiin 100 000 eurolla. Lisäksi taidemuseolla on käytettävissä sijoitettavan taiteen hankintaan 30 000 euron määräraha. Taidemuseolle taidehankintoihin osoitettujen määrärahojen kehitys on ollut seuraava.

Vuonna 2003 € 504 000; vuosina 2004 – 2008 € 390 000/vuosi; 2009 € 455 000; 2010 € 425 000; 2011 € 343 000 ja 2012 € 303 000. Vuonna 2013 nämä kolme määrärahaa ovat yhteensä 391 000 euroa.

Hankintoihin osoitetut määrärahat ovat investointimenoja.

Taidemuseo tuo näyttävästi esille suomalaista kulttuuria ja taidetta sijoitustoiminnallaan. Taidemuseon kokoelmien uushankinnat keskittyvät pääasiassa suomalaiseen nykyaikaiseen. Kokoelmien 8900 teoksesta on talletettu kaikkien kaupunkilaisten nähtävälle virastoihin, kouluihin ja laitoksiin noin 40%. Sijoitustoiminta on jatkuvaa ja aktiivista.

Kaupungin strategiaohjelman 2013 -2016 mukaisesti taidemuseon kokoelmat tullaan avaamaan avoimen datan hengessä kaikille nähtäväksi. Taidemuseo on aktiivisesti mukana tiedon saavutettavuuteen liittyvissä valtakunnallisissa hankkeissa. Museo 2015 – hanke pyrkii luomaan museoille yhteisen luettelointijärjestelmän. KDK/Finna -hankkeen tavoitteena on saada museoiden aineistoja osaksi KDK:n (Kansallinen digitaalinen kirjasto) asiakasliittymää (FINNA) ja siten laajan yleisön saavutettavaksi. Kuvien verkkokäyttö edellyttää kuitenkin valtakunnallista ratkaisua tekijänoikeuskysymyksissä tai taloudellista panostusta tekijänoikeusmaksuihin.

Taidemuseo keskittää toimintansa vuoden 2014 aikana Tennispalatsiin saadessaan sieltä käyttöönsä aiempien tilojensa lisäksi Kulttuurien Museolta vapautuvat tilat. Tennispalatsin tiloihin tulee esille kokoelmateoksia sekä pysyväisluonteisten ripustusten että vaihtuvien näyttelyiden myötä. Näin yleisöllä on entistä paremmat mahdollisuudet nähdä myös kotimaista taidetta korkeatasoissa näyttelyissä.

Näyttelytoiminnallaan taidemuseo tukee Helsingin tavoitetta kehittyä kilpailukykyisenä, vetovoimaisena kaupunkina ja näin ollen vahvistaa myös suomalaisen kulttuurin ja taiteen asemaa. Näyttelyt palvelevat monipuolista kävijäkuntaa ja lisäävät uuden yleisön kiinnostusta taiteeseen. Suomalainen taide on osa kansainvälistä taidekenttää. Taidemuseon näyttelyohjelmistossa suomalainen että kansainvälinen taide käyvät aktiivista vuoropuhelua. Tennispalatsin uusien tilojen myötä vuoropuhelu tulee entisestään vahvistumaan.

Taidemuseo on levittäytynyt myös kaupunkitilaan PopUp-näyttelyillään, joita vuonna 2012 järjestettiin mm. Kampin kauppakeskuksessa ja Finlandia-talossa. Suomalaista nykyaikaa on esillä myös kolme kertaa vuodessa vaihtuvissa installaatioissa Kampin metroaseman Kommentti-galleriassa. Taidemuseon museopedagoginen toiminto on järjestänyt useita kaupunkitilaan levittäytyneitä osallistamisprojekteja, mm. Stoassa ja Kontulan vanhustenkeskuksessa. Kohderyhminä ovat olleet erityisesti ikäihmiset ja koululaiset.

Suomalaista nykyaikaa taidemuseo esittelee jatkuvasti myös Kluuvin galleriassa, jossa on vuosittain esillä viisitoista näyttelyä.

09.09.2013

Kj/49

Esittelijä

intendentti, taidemuseon johtaja, vs.
Erja Pusa

Lisätiedot

Elina Leskelä, intendentti, puhelin: 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi
Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi